

Väestön ennakkotilasto

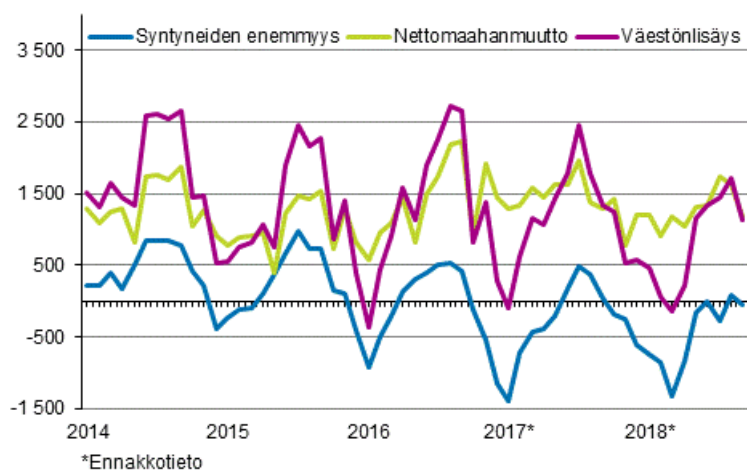
2018, syyskuu

Vuonna 1963 syntyneet suurin ikäluokka Suomessa

Vuonna 1963 syntyneet olivat Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan nousseet kolmannen vuosineljänneksen aikana suurimmaksi väestössämme olevaksi ikäluokaksi. Syyskuun lopussa heitä asui Suomessa vakituisesti 75 223 henkeä. Toiseksi suurin ikäluokka olivat vuonna 1948 syntyneet, joita syyskuun lopun väestössä oli 75 087 henkeä. Tätä aiemmin vuonna 1948 syntyneet olivat olleet Suomen suurin ikäluokka yhtäjaksoisesti vuodesta 1996 asti.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli syyskuun lopussa 5 520 535. Maamme väkiluku kasvoi tammi-syyskuun aikana 7 405 henkeä, mikä on 4 141 henkeä vähemmän kuin vastaavana ajanjaksona vuosi sitten. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 11 525 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneiden enemmisyys oli negatiivinen, sillä syntyneitä oli 4 120 vähemmän kuin kuolleita.

Väestönlisäys kuukausittain 2014–2018*

Syyskuun ennakkotilaston mukaan tammi-syyskuun aikana syntyi 36 176 lasta, mikä on 2 039 lasta vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2017. Kuolleiden määrä oli 40 296, mikä on 52 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin.

Ulkomailta muutti Suomeen syyskuun loppuun mennessä 23 735 henkeä ja Suomesta ulkomaille 12 210 henkeä. Maahanmuuttoa oli 508 vähemmän ja maastamuuttoa 1 542 enemmän kuin edellisvuoden tammi-syyskuussa. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 6 788 ja maastamuuttajista 8 207.

Kuntien välisiä muuttoa kertyi vuoden alusta syyskuun loppuun mennessä ennakkotietojen mukaan 223 718. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 1 694 muuttoa vuoden 2018 kuntajaon mukaan.

Maaliskuussa 2017 tuli mahdolliseksi lain mukaan samaa sukupuolta olevien avioliitot. Avioliiton solmi vuoden 2018 tammi-syyskuussa 169 naista ja 90 miestä niin, että aviopuoliso oli samaa sukupuolta. Rekisteröidyn parisuhteensa muutti avioliitoksi 134 naista ja 70 miestä.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi tammi-syyskuussa 2018 vain Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Ahvenanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Väkiluku kasvoi määrällisesti eniten Uudellamaalla, jossa väestö kasvoi 13 509 hengellä. Seuraavaksi eniten väkiluku kasvoi Pirkanmaalla, 2 953 hengellä. Väkilukuun suhteutettuna väestönlisäys oli suurinta Ahvenanmaalla, 8,2 promillea ja Uudellamaalla, 8,1 promillea. Pirkanmaan suhteellinen väestönkasvu oli kolmanneksi suurinta, 5,8 promillea. Määrällisesti suurin väestötappio oli Etelä-Savossa, joka menetti väestöstään 2 027 henkeä. Kymenlaakson väkiluku väheni 1 585 hengellä, mikä oli toiseksi suurin väestötappio. Etelä-Savo koki suhteellisesti suurimman väestötappion, 13,9 promillea.

Kuntien välisestä ja kansainvälisestä nettomuutosta eli kokonaisnettomuutosta eniten muuttovoittoa saivat Uusimaa, 10 294 henkeä, ja Pirkanmaa, 3 135 henkeä. Suhteellisesti eniten muuttovoittoa kokonaisnettomuutosta saivat Ahvenanmaa, 7,9 promillea sekä Uusimaa, 6,2 promillea.

Määrällisesti suurin muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli Etelä-Savon maakunnassa, 1 080 henkeä. Kymenlaakson maakunnassa tappio oli 746 henkeä. Muuttotappio kokonaisnettomuutosta oli suhteellisesti suurin Etelä-Savossa, 7,4 promillea väestöstä.

Muuttoa maakunnasta toiseen tehtiin tammi-syyskuussa vuoden 2018 aikana 109 777. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Uusimaa, Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Keski-Suomi ja Ahvenanmaa. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Uudellamaalla, 5 159 henkeä. Suhteellinen muuttovoitto oli suurinta Pirkanmaalla, 4,7 promillea väestöstä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Etelä-Savon maakunnassa, 1 261 henkeä. Myös suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Etelä-Savon maakunnassa, 8,6 promillea väestöstä.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2018.....	4
Liitetaulukko 2. Väestönmuutosten lopulliset tiedot 2005–2016 sekä ennakkotiedot 2017*–2018*	5
Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2018 ja 2017.....	6
Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2018 ja muutos vuoden 2017 ennakkollisiin tietoihin verrattuna, 1–3. neljännes.....	6
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–3. neljännes 2018.....	7

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*.....	8
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*	8
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*	8
Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*	9
Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*.....	9
Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Väestönmuutosten ennakkotiedot tapahtumakuukauden mukaan 2018

Kuukausi / neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahtamuutto	Väestönlisäys	Väkiluku
Yhteensä	36 176	40 296	-4 120	223 718	23 735	12 210	11 525	7 405	5 520 535
Tammikuu	4 050	4 786	-736	22 007	2 679	1 473	1 206	470	5 513 600
Helmikuu	3 643	4 499	-856	17 441	1 994	1 076	918	62	5 513 662
Maaliskuu	3 951	5 267	-1 316	18 346	2 237	1 063	1 174	-142	5 513 520
1. neljännes	11 644	14 552	-2 908	57 794	6 910	3 612	3 298	390	5 513 520
Huhtikuu	3 966	4 795	-829	19 618	2 203	1 150	1 053	224	5 513 744
Toukokuu	4 095	4 245	-150	22 796	2 317	1 011	1 306	1 156	5 514 900
Kesäkuu	4 033	4 031	2	27 846	2 624	1 294	1 330	1 332	5 516 232
2. neljännes	12 094	13 071	-977	70 260	7 144	3 455	3 689	2 712	5 516 232
Heinäkuu	4 197	4 471	-274	25 855	3 036	1 305	1 731	1 457	5 517 689
Elokuu	4 323	4 230	93	40 117	3 762	2 134	1 628	1 721	5 519 410
Syyskuu	3 918	3 972	-54	29 692	2 883	1 704	1 179	1 125	5 520 535
3. neljännes	12 438	12 673	-235	95 664	9 681	5 143	4 538	4 303	5 520 535

1) Aluejako 1.1.2018

Liitetaulukko 2. Väestömuutosten lopulliset tiedot 2005–2016 sekä ennakkotiedot 2017*–2018*

Vuosi / muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Avioliitot	Avioerot
2018* I-III	36 176	40 296	-4 120	223 718	23 735	12 210	11 525	7 405	18 990	10 153
2017* I-III	38 215	40 244	-2 029	225 412	24 243	10 668	13 575	11 546	20 823	9 876
<i>Muutos</i>	-2 039	52	-2 091	-1 694	-508	1 542	-2 050	-4 141	-1 833	277
2017* I	12 107	14 619	-2 512	57 064	7 355	3 131	4 224	1 712	3 823	3 424
2017* II	12 763	13 187	-424	71 236	7 541	2 833	4 708	4 284	5 847	3 181
2017* III	13 345	12 438	907	97 112	9 347	4 704	4 643	5 550	11 153	3 271
2017* IV	11 924	12 973	-1 049	62 992	5 974	2 563	3 411	2 362	3 859	3 222
2017* I-IV	50 139	53 217	-3 078	288 404	30 217	13 231	16 986	12 927	24 682	13 098
2016 I	13 043	14 661	-1 618	54 625	6 234	3 612	2 622	1 004	3 601	3 553
2016 II	13 587	12 752	835	69 735	8 031	4 261	3 770	4 605	6 049	3 403
2016 III	13 950	12 479	1 471	96 583	11 634	5 489	6 145	7 616	10 864	3 438
2016 IV	12 234	14 031	-1 797	61 314	9 006	4 720	4 286	2 764	3 950	3 147
2016 I-IV	52 814	53 923	-1 109	282 257	34 905	18 082	16 823	15 989	24 464	13 541
2015 I	13 471	13 929	-458	55 368	6 088	3 502	2 586	2 128	3 658	3 640
2015 II	13 958	12 814	1 144	69 684	6 474	3 891	2 583	3 727	6 424	3 515
2015 III	14 648	12 206	2 442	94 480	9 529	5 081	4 448	6 890	10 597	3 512
2015 IV	13 395	13 543	-148	60 952	6 655	3 831	2 824	2 810	4 029	3 272
2015 I-IV	55 472	52 492	2 980	280 484	28 746	16 305	12 441	15 555	24 708	13 939
2014 I-IV	57 232	52 186	5 046	268 909	31 507	15 486	16 021	20 483	24 462	13 682
2013 I-IV	58 134	51 472	6 662	266 939	31 941	13 893	18 048	24 596	25 119	13 766
2012 I-IV	59 493	51 707	7 786	275 735	31 278	13 845	17 433	25 407	28 878	13 040
2011 I-IV	59 961	50 585	9 376	276 173	29 481	12 660	16 821	25 991	28 408	13 469
2010 I-IV	60 980	50 887	10 093	265 730	25 636	11 905	13 731	23 849	29 952	13 619
2009 I-IV	60 430	49 883	10 547	258 707	26 699	12 151	14 548	25 113	29 836	13 527
2008 I-IV	59 530	49 094	10 436	263 626	29 114	13 657	15 457	25 830	31 014	13 471
2007 I-IV	58 729	49 077	9 652	273 546	26 029	12 443	13 586	23 529	29 497	13 224
2006 I-IV	58 840	48 065	10 775	266 795	22 451	12 107	10 344	21 375	28 236	13 255
2005 I-IV	57 745	47 928	9 817	269 257	21 355	12 369	8 986	18 969	29 283	13 383

1) Aluejako 1.1.2018

Liitetaulukko 3. Väestönmuutosten ennakkotilastojen vertailu vuosina 2018 ja 2017

Vuosi / muutos	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen muutto ¹⁾	Maahanmuutto	Maastamuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos	Avioliitot	Avioerot
2018* I	11 644	14 552	-2 908	57 794	6 910	3 612	3 298	390	3 347	3 390
2018* II	12 094	13 071	-977	70 260	7 144	3 455	3 689	2 712	5 422	3 420
2018* III	12 438	12 673	-235	95 664	9 681	5 143	4 538	4 303	10 221	3 343
2017* I	12 107	14 619	-2 512	57 064	7 355	3 131	4 224	1 712	3 823	3 424
2017* II	12 763	13 187	-424	71 236	7 541	2 833	4 708	4 284	5 847	3 181
2017* III	13 345	12 438	907	97 112	9 347	4 704	4 643	5 550	11 153	3 271
I 2018* - I 2017*	-463	-67	-396	730	-445	481	-926	-1 322	-476	-34
II 2018* - II 2017*	-669	-116	-553	-976	-397	622	-1 019	-1 572	-425	239
III 2018* - III 2017*	-907	235	-1 142	-1 448	334	439	-105	-1 247	-932	72

1) Aluejako 1.1.2018

Liitetaulukko 4. Väestönmuutosten ennakkotietoja maakunnittain 2018 ja muutos vuoden 2017 ennakkollisiin tietoihin verrattuna, 1–3. neljännes

Alue/maakunta 1)	Syntyneiden enemmyys		Maakuntien välinen nettomuutto ¹⁾		Nettomaahanmuutto		Kokonaismuutos	
	2018*	Muutos	2018*	Muutos	2018*	Muutos	2018*	Muutos
KOKO MAA	-4 120	-2 091	-	-	11 525	-2 050	7 405	-4 141
MANNER-SUOMI	-4 129	-2 047	-57	-11	11 347	-2 094	7 161	-4 152
Uusimaa	3 215	-317	5 159	-976	5 135	-984	13 509	-2 277
Varsinais-Suomi	-684	-193	818	-723	1 079	118	1 213	-798
Satakunta	-807	-113	-928	-132	389	-129	-1 346	-374
Kanta-Häme	-454	-194	-662	193	124	-151	-992	-152
Pirkanmaa	-182	-155	2 422	540	713	21	2 953	406
Päijät-Häme	-561	-115	-202	217	378	-95	-385	7
Kymenlaakso	-839	-65	-1 009	111	263	-51	-1 585	-5
Etelä-Karjala	-536	-52	-477	-207	347	-74	-666	-333
Etelä-Savo	-947	-127	-1 261	-634	181	-96	-2 027	-857
Pohjois-Savo	-718	-18	-211	86	284	-3	-645	65
Pohjois-Karjala	-584	-2	-78	592	212	-161	-450	429
Keski-Suomi	-483	-99	61	19	384	7	-38	-73
Etelä-Pohjanmaa	-400	-182	-748	-93	218	18	-930	-257
Pohjanmaa	17	-	-536	506	465	-344	-54	162
Keski-Pohjanmaa	81	-5	-394	-29	98	-90	-215	-124
Pohjois-Pohjanmaa	629	-353	-1 103	110	632	15	158	-228
Kainuu	-319	29	-440	-9	111	-22	-648	-2
Lappi	-557	-86	-468	418	334	-73	-691	259
AHVENANMAA	9	-44	57	11	178	44	244	11

1) Aluejako 1.1.2018

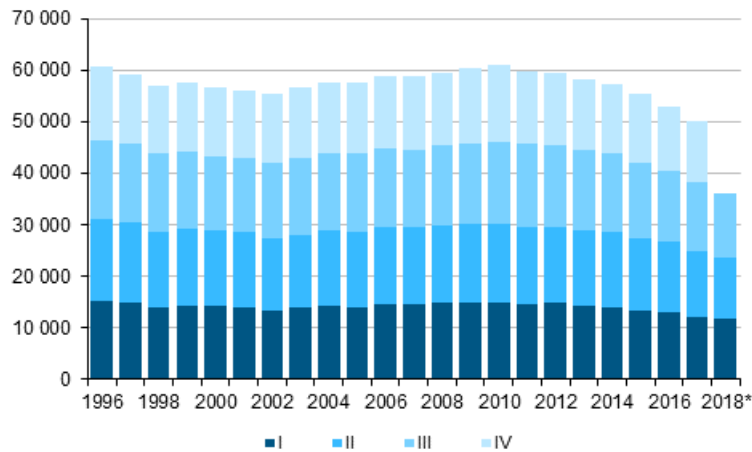
Liitetaulukko 5. Ennakkotietoja maahan- ja maastamuuttaneista lähtö-/määrämaan mukaan maakunnittain, 1–3. neljännes 2018

Alue / maakunta ¹⁾	Maahanmuutto			Maastamuutto			Nettomaahanmuutto		
	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat	Yhteensä	EU28-maat	Pohjois-maat
KOKO MAA	23 735	6 393	2 837	12 210	8 673	3 182	11 525	-2 280	-345
MANNER-SUOMI	23 224	6 019	2 480	11 877	8 371	2 903	11 347	-2 352	-423
Uusimaa	11 574	3 027	1 185	6 439	4 610	1 373	5 135	-1 583	-188
Varsinais-Suomi	1 977	563	241	898	665	311	1 079	-102	-70
Satakunta	773	136	36	384	317	33	389	-181	3
Kanta-Häme	361	87	26	237	173	44	124	-86	-18
Pirkanmaa	1 562	424	142	849	588	165	713	-164	-23
Päijät-Häme	640	133	72	262	176	61	378	-43	11
Kymenlaakso	437	113	32	174	128	31	263	-15	1
Etelä-Karjala	531	72	21	184	104	34	347	-32	-13
Etelä-Savo	289	64	15	108	67	19	181	-3	-4
Pohjois-Savo	516	118	51	232	140	24	284	-22	27
Pohjois-Karjala	362	56	20	150	99	38	212	-43	-18
Keski-Suomi	685	188	59	301	196	65	384	-8	-6
Etelä-Pohjanmaa	382	110	55	164	114	44	218	-4	11
Pohjanmaa	1 112	293	223	647	409	338	465	-116	-115
Keski-Pohjanmaa	140	49	25	42	31	18	98	18	7
Pohjois-Pohjanmaa	1 100	307	108	468	320	156	632	-13	-48
Kainuu	170	49	17	59	35	14	111	14	3
Lappi	613	230	152	279	199	135	334	31	17
AHVENANMAA	511	374	357	333	302	279	178	72	78

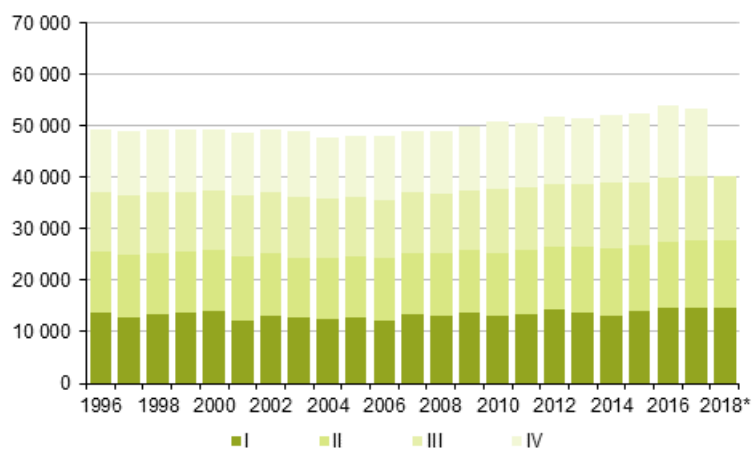
1) Aluejako 1.1.2018

Liitekuviot

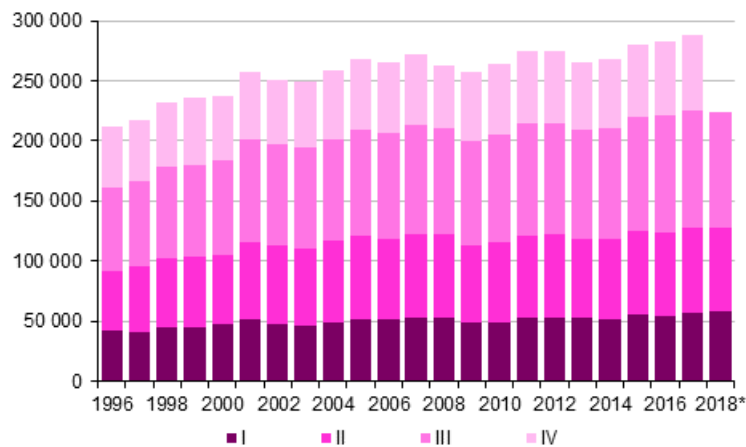
Liitekuvio 1. Elävänä syntyneet neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*

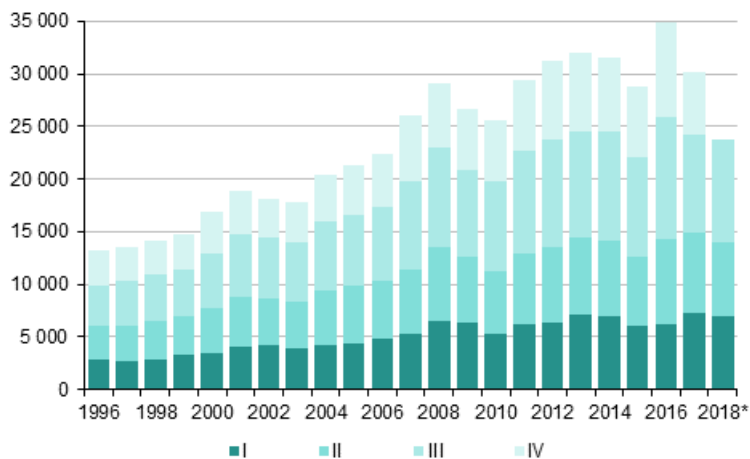
Liitekuvio 2. Kuolleet neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*

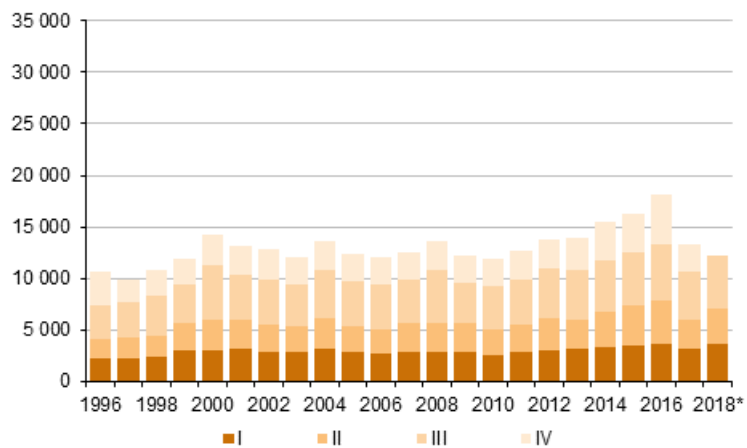
Liitekuvio 3. Kuntien välinen muutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*

Liitekuvio 4. Maahanmuutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*

Liitekuvio 5. Maastamuutto neljännesvuosittain 1996–2016 sekä ennakkotieto 2017–2018*

Laatuseloste, Väestön ennakkotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Väestötietojärjestelmä on perustettu vuonna 1969, ja sitä ylläpitävät Väestörekisterikeskus ja maistraatit. Suomen viimeinen henkikirjoitus tehtiin 1.1.1989. Väestötietojärjestelmää päivitetään muutosilmoituksin. Väestötietojärjestelmään tallennettavat tiedot määrittelee laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista (661/2009). Tarkempia säännöksiä tietojen tallentamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksessa väestötietojärjestelmästä (128/2010).

Väestörekisterikeskus toimittaa Tilastokeskukselle viikoittain väestötietojärjestelmään rekisteröidyt muutokset.

Väestötilaston ennakkotiedot kuvaavat tärkeimpiä väestönmuutosten kokonaismääriä alueittain sekä väestön määrää ajanjakson lopussa. Ajanjakson loputtua odotetaan muutosilmoituksia vielä puolitoista viikkoa ennen tilaston tekemistä. Tätä kauemmin viipyneet muutosilmoitukset tilastoidaan seuraavassa tilastossa oikeaan tapahtuma-ajankohtaan.

Tilastossa elävänä syntyneellä tarkoitetaan lasta, joka syntymän jälkeen hengitti tai osoitti muita elonmerkkejä. Vain Suomessa vakinaisesti asuvien naisten elävänä synnyttämät lapset otetaan huomioon väkilukutilastossa. Synnytyssairaalat ilmoittavat tiedot vastasyntyneistä maistraateille.

Kuolemasta on viipymättä ilmoitettava lääkärille tai poliisille. Terveystieteiden tutkimuskeskityksen toimintayksikön tai lääkärin on ilmoitettava tieto kuolemasta väestötietojärjestelmään (laki 459/1973). Lääkäri kirjoittaa kuolemasta kuolintodistuksen. Jos kuolemansyyn selvittäminen edellyttää ruumiinavausta, kuolintodistuksen laatii oikeuslääkäri. Kuolintodistuksen kirjoittanut lääkäri toimittaa todistuksen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) sille alueyksikölle, jonka toimialueella vainajalla on ollut kotipaikka. THL:n oikeuslääkäri tarkistaa todistuksen oikeellisuuden ja lähettää sen Tilastokeskukseen.

Jos lääkärin antamaa hautauslupaa tai kuolintodistusta ei saada ilman kohtuutonta vaikeutta tai viivästystä, poliisi voi antaa, neuvoteltuaan oikeuslääkärin tai lääkärin kanssa, suorittamansa tutkinnan perusteella kuolinselvityksen. Poliisin on viipymättä lähetettävä kuolinselvitys THL:lle. THL:n on edelleen viipymättä ilmoitettava tieto henkilön kuolemasta maistraatille, joka vie tiedon väestötietojärjestelmään (asetus 948/1973).

Kuolleiden tilasto perustuu väestötietojärjestelmään. Suomessa kuolleeksi tilastoidaan henkilöt, jotka kuollessaan asuvat vakinaisesti Suomessa. Kuolintodistusten perusteella tehdään kuolemansyytilasto, joka julkaistaan omana sarjanaan. Väestötilastojen kuolleiden lukumäärä poikkeaa kuolintodistusten perusteella laaditun kuolemansyytilaston luvusta jonkin verran.

Maahanmuuttaneen Suomen kansalaisen on ilmoitettava muutostaan maistraatille, joka päivittää tiedot väestötietojärjestelmään (laki 661/2009). Ulkomaalaisen maahantulo edellyttää, että hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai elinkeinonharjoittajan oleskelulupa, jollei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu (ulkomaalaislaki 301/2004). Maistraatti tallentaa myös sille ilmoitetut ulkomaan kansalaista koskevat tiedot väestötietojärjestelmään, jos henkilöllä on Suomessa kotikuntalainen (201/1994) mukaan määräytynyt kotikunta ja siellä oleva vakainainen asuinpaikka. Perustellusta pyynnöstä ulkomaan kansalaisen tiedot voidaan tallentaa myös, jos hänellä esim. on kotikuntalaisissa tarkoitettu tilapäinen asuinpaikka Suomessa ja tallentaminen on tarpeen mm. työteon tai opiskelun vuoksi (laki 661/2009). Ennakkotilastossa henkilön siirtyminen muualta Suomeen luetaan maahanmuutoksi vain, jos väestötietojärjestelmään on tehty merkintä, että hän on saanut vakinaisen asuinpaikan Suomesta.

Maassamuuttajan on viimeistään viikon kuluttua muutosta annettava itsestään ja kanssaan muuttaneista perheenjäsenistä muuttoilmoitus. Muutto ilmoitetaan lomakkeella joko vakinaiseksi tai tilapäiseksi. Muuttoilmoituksen saatuaan maistraatti päättää, onko kyseessä tilapäinen vai vakainainen asuinpaikan muutos. Opiskelijoiden muutot opiskelupaikkakunnalle on voitu katsoa vakinaisiksi muutoiksi 1.6.1994 lähtien, jolloin tuli voimaan kotikuntalaki. (lait 661/2009, 201/1994)

Maasta muuttavien on tehtävä itsestään muuttoilmoitus kuten maan sisällä muuttavienkin (lait 661/2009, 201/1994). Maasta muuttaneiksi katsotaan pääasiassa henkilöt, jotka muuttavat ulkomaille asumaan yhtä

vuotta pitemmäksi ajaksi. Poikkeuksen muodostavat Suomen kansalaiset, jotka ovat diplomaatteja, kehitysyhteistyössä toimivia ym. (kotikuntalaki 201/1994). Pohjoismaiden välisen sopimuksen mukaan tilapäistä oleskelua, joka kestää alle kuusi kuukautta ei pidetä muuttona (kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006).

Kun henkilö muuttaa toisesta Pohjoismaasta toiseen, hänen on ilmoitettava muutostaan tulovaltion paikalliselle rekisteriviranomaiselle, joka päättää rekisteröidäänkö henkilö tulovaltiossa asuvaksi. Tulovaltion rekisteriviranomainen ilmoittaa päätöksestään kyseiselle henkilölle ja lähtövaltion rekisteriviranomaiselle. Lähtövaltion väestörekisterissä maastamuuttopäiväksi merkitään se päivä, jona henkilö on otettu tulomaan paikalliseen väestörekisteriin. (Kotikuntalaki 201/1994, asetus ja valtiosopimus 96/2006)

Kansalaisuudella tarkoitetaan yksilön ja valtion välistä lainsäädännöllistä sidettä, joka määrittää yksilön ja valtion suhdetta sekä niiden keskeisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Yleensä kansalaisuus saadaan syntyessä, mutta toiseen maahan muuttaneelle voidaan myöntää myös uuden kotimaan kansalaisuus. Henkilöllä voi olla myös useamman maan kansalaisuus (kansalaisuuslaki 359/2003 ja asetus kansalaisuudesta 799/2004). Jos henkilöllä on kahden maan kansalaisuus, joista toinen on Suomen, hän on tilastoissa Suomen kansalaisena. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on rekisterissä ja tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut. Suomen kansalaisuuden saaneiden tilasto perustuu Maahanmuuttoviraston väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin.

Avioliitoilla ja avioeroilla tarkoitetaan Suomessa vakinaisesti asuvien samaa tai eri sukupuolta olevien miesten ja naisten avioliittoja ja -eroja. Avioliittotilasto perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään tallentamiin tietoihin solmituista avioliitoista. Kirkollisista vihkimisistä maistraatit saavat tiedot seurakunnista. Avioerotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään ilmoittamiin päätöksiin myönnettyistä avioeroista.

Kahden samaa sukupuolta olevan 18 vuotta täyttäneen henkilön parisuhde oli mahdollista rekisteröidä helmikuun 2017 loppuun asti. Rekisteröity parisuhde purkautuu, kun parisuhteen toinen osapuoli kuolee tai julistetaan kuolleeksi taikka parisuhde puretaan tuomioistuimen päätöksellä (laki 950/2001). Tilasto rekisteröidyistä parisuhteista perustuu maistraattien väestötietojärjestelmään viemiin tietoihin. Rekisteröityjen parien erotilasto perustuu tuomioistuinten väestötietojärjestelmään päivittäisiin tietoihin myönnettyistä eropäätöksistä.

Väestöön kuuluvat ne Suomen kansalaiset ja ulkomaalaiset, jotka asuvat vakinaisesti Suomessa (kotikuntalaki 201/1994), vaikka olisivatkin tilapäisesti ulkomailla. Turvapaikanhakija saa kotipaikan vasta, kun hänen hakemuksensa on hyväksytty.

Suomessa asuvat vieraan valtion lähetystöön, kaupalliseen edustustoon tai lähetetyn konsulin virastoon kuuluvat henkilöt sekä näiden perheenjäsenet ja henkilökohtainen palveluskunta eivät kuulu maassa asuvaan väestöön, elleivät ole Suomen kansalaisia. Sen sijaan Suomen ulkomailla olevien lähetystöjen ja kaupallisten edustustojen suomalainen henkilökunta sekä YK:n rauhanturvajoukoissa palvelevat luetaan maassa asuvaan väestöön.

Tilastokeskuksen tehtävänä on laatia yhteiskuntaoloja koskevia tilastoja (Laki tilastokeskuksesta 24.1.1992/48). Näihin kuuluvat myös väestötilastot. Tilastokeskuksen työjärjestys määrittää Väestö- ja elinolutilastot väestötilastojen tekijäksi (Tilastokeskuksen työjärjestys, TK-00-954-18).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Väestömuutosaineisto on kokonaisaineisto. Siihen on poimittu väestötietojärjestelmästä kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden väestömuutokset.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Yleisesti ottaen Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmää voidaan pitää henkilöiden suhteen erittäin kattavana. Jotta henkilö saa henkilötunnuksen on hänet kirjattava väestötietojärjestelmään. Vakituinen asuminen Suomessa ilman henkilötunnusta on käytännöllisesti katsoen vaikeaa. Laillinen työssäkäynti, pankkitilin avaaminen, asioiminen viranomaisten kanssa jne. edellyttävät henkilötunnusta. Voidaan olettaa,

ettei Suomessa ole merkittäviä määriä esim. yli vuoden kestäviä jaksoja 'pimeää' työtä tekeviä henkilöitä, joille palkka maksetaan käteisellä.

Väestötietojärjestelmää on pidetty yllä henkikirjoituksen lakkauttamisen jälkeen vuodesta 1989 pelkästään väestömuutosilmoituksin. Näiden oikeellisuudesta kertoo väestötietojärjestelmästä tehty osoitteiden luotettavuustutkimus.

Väestörekisterikeskus teettää vuosittain Tilastokeskuksella otantatutkimuksen osoitetietojen oikeellisuudesta. Noin 11 000 hengeltä tiedustellaan, onko heidän osoitteensa väestötietojärjestelmässä oikea. Vuoden 2012 tutkimuksessa vastanneista 98,9 prosentilla tieto oli oikein. Tutkimuksen kato oli 16,9 prosenttia. Kadon osalta osoitteet pyrittiin tarkistamaan muista lähteistä. Katoon kuuluvista henkilöistä 92,3 prosentilla osoite pystyttiin toteamaan oikeaksi, 5,9 prosentilla vääräksi ja 1,8 prosentilla tietoa ei voitu tarkistaa. Jos oletetaan kaikkien kadossa olleiden tarkistamatta jääneiden tiedot vääriksi, olisi lopullinen oikeiden osoitteiden osuus 98,1 prosenttia.

Kunnittaisiin väestötilastoihin virheelliset osoitteet vaikuttavat vain, jos väärä osoite on toisessa kunnassa kuin oikea osoite. Vääristä osoitteista vain osa on väärässä kunnassa.

Kunnallisvaalien yhteydessä ulkomaalaisten äänioikeusilmoitusten palautukset paljastavat yleensä noin 1 000 henkeä, jotka ovat muuttaneet maasta ilmoitusta tekemättä ja ovat siten olleet edelleen tilastoituna väestöön. Väestörekisterikeskus poistaa heidät väestötietojärjestelmän maassa asuvasta väestöstä ennen seuraavaa vuodenvaihdetta.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Väestömuutostiedoista tuotetaan ennakkotilasto kuukausittain. Tiedot julkaistaan tilastokuukautta seuraavan kuukauden jälkipuoliskolla.

Lopullinen väestörakennetilasto valmistuu vuosittain maaliskuun puolivälin jälkeen ja lopulliset väestömuutostilastot huhti-toukokuussa. Lopullisten väestömuutosten ja vuoden lopun ennakkotilaston kokonaismäärien erot näkyvät muutoslajeittain oheisesta taulukosta. Ero on yleensä suhteellisesti suurin nettomaahanmuutossa, mikä johtuu lähinnä lopullisen tilaston ja ennakkotilaston maahanmuuttolukujen erosta. Nettomaahanmuuton lukujen ero kasvattaa myös kokonaismuutoksen suhteellista eroa lopullisen tilaston ja ennakkotilaston lukujen välillä. Vuoden 2014 ennakkoväkiluku oli 2 536 henkeä suurempi kuin lopullinen väkiluku. Suhteellisesti ero oli 0,5 promillea

Väestönmuutosten ennakkotilaston ja lopullisen tilaston 2016 vertailu

Vuosi- neljännes	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Synty- neiden enemmyys	Kuntien välinen muutto 1)	Maahan- muutto	Maasta- muutto	Netto- maahan- muutto ²⁾	Kokonais- muutos ³⁾	Avioliitot	Avioerot
Lopulliset tiedot 2016										
I	13 043	14 661	-1 618	54 625	6 234	3 612	2 622	1 004	3 601	3 553
II	13 587	12 752	835	69 735	8 031	4 261	3 770	4 605	6 049	3 403
III	13 950	12 479	1 471	96 583	11 634	5 489	6 145	7 616	10 864	3 438
IV	12 234	14 031	-1 797	61 314	9 006	4 720	4 286	2 764	3 950	3 147
I-IV	52 814	53 923	-1 109	282 257	34 905	18 082	16 823	15 989	24 464	13 541
Ennakkotiedot 2016										
I	12 996	14 713	-1 717	54 164	6 303	3 717	2 586	869	3 713	3 598
II	13 539	12 754	785	69 065	7 742	3 335	4 407	5 192	6 093	3 425
III	13 905	12 456	1 449	95 498	11 034	5 564	5 470	6 919	10 848	3 443
IV	12 205	13 706	-1 501	59 999	7 197	3 391	3 806	2 305	3 785	3 096
I-IV	52 645	53 629	-984	278 726	32 276	16 007	16 269	15 285	24 439	13 562
Lopulliset tiedot – ennakkotiedot 2016										
I	47	-52	99	461	-69	-105	36	135	-112	-45
II	48	-2	50	670	289	926	-637	-587	-44	-22
III	45	23	22	1 085	600	-75	675	697	16	-5
IV	29	325	-296	1 315	1 809	1 329	480	459	165	51
I-IV	169	294	-125	3 531	2 629	2 075	554	704	25	-21

1) Kuntien väliset muutot ovat vuoden 2017 aluejaolla.

2) Vuoden 2016 väestöaineistosta on poistettu selvitysten jälkeen todennäköisesti ulkomaille muuttaneita henkilöitä, joista noin 1 000 näkyy maastamuuttaneina vuoden viimeisessä neljänneksessä. Ennakkotilastosta näitä poistoja ei ole tehty.

3) Kokonaisuutos sisältää väkiluvun korjauksen lopullisten tietojen viimeisellä vuosineljänneksellä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastokeskus julkaisee Internet-sivuillaan väestönmuutosten ennakkotilaston koko maan tiedot kuukausittain ja alueittaiset tiedot neljännesvuosittain.

Ennakkotilaston väkilukutiedot sekä koko maan tasolla että alueittain julkaistaan Tilastokeskuksen Internet-sivuilla kuukausittain.

Alueittaiset väestönmuutosten ennakkotiedot kuukausittain ovat saatavana maksullisessa Väestötilastopalvelussa <http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index.html>.

Ennakkotilaston tietoja toimitetaan myös sähköpostitse <http://tilastokeskus.fi/til/vamuu/yht.html>.

Lopulliset väestönmuutosten perustiedot eri aluejaoilla ovat saatavana Tilastokeskuksen maksuttomasta tilastopalvelusta <http://tilastokeskus.fi/tup/statfin/index.html>. Eritellympää tietoa väestöstä mm. kunnan osa-alueittain on maksullisessa Väestötilastopalvelussa (linkki yllä). Väestönmuutos- ja väkilukutietoja koko maan tasolla vuodesta 1749 alkaen on saatavana maksullisessa Astika-aikasarjatietokannassa <http://tilastokeskus.fi/tup/astika/index.html>.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Väestön ennakkotilastossa käytetään tilastovuoden ensimmäisen päivän aluejakoa. Edellisen vuoden lopulliset väestötilastot puolestaan tuotetaan tilastovuotta seuraavan vuoden aluejaolla. Ennakkotilaston tiedot ovat siten alueliitosten osalta suoraan vertailukelpoisia edellisen vuoden lopullisiin lukuihin, eivät edellisen vuoden ennakkolukuihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Väestötietojärjestelmästä tuotetaan kuukausittain eri organisaatioille tietoja myös muiden organisaatioiden kuin Tilastokeskuksen taulukoimana. Luvut poikkeavat Tilastokeskuksen kuukausittaisista ennakkotiedoista. Ero johtuu erilaisista käsittelytavoista ja siitä, että tietoja tuottavat organisaatiot taulukoivat rekisteritilanteen tietoja kuun vaihtuessa, kun taas Tilastokeskus odottaa muutosilmoituksia puolitoista viikkoa kuun loputtua, ennen kuin tuottaa ennakkotilaston edellisen kuun lopun tilanteesta.

8. Dokumentointi

Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen kotisivuilta.

Väestötieteen käsitteisiin voi perehtyä Tilastokeskuksen verkkokoulussa.

Väestön ennakkotilastossa käytetyistä käsitteistä on kerrottu myös tilaston Internet-sivuilla kohdassa Käsitteet ja määritelmät.

Lisätietoja

Joonas Toivola 029 551 3355

Joni Rantakari 029 551 3249

Matti Saari 029 551 3401

Vastaava tilastojohtaja:

Jari Tarkoma

info@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8381 (pdf)